

Forfatter: Sparre, Jep Thordsen

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Sparre, Jep Thordsen (1547-04-08)

Citation: Sparre, Jep Thordsen: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Sparre, Jep Thordsen (1547-04-08)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 134. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010116.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Stockholm, 8. April 1547.

Jep Tordsen [Sparre] til Mogens Gyldenstjerne.

Han klager over de Forfølgelser, som han har været udsat for i det sidste Aar, og beder ham forebringe det for Kongen. Derfor er han taget til Kongen af Sverig. De har frataget ham 5—6000 Dlr. foruden hans Jordegods og forhugget hans Skove. Knud Persen har ladet alting føre fra hans Gaard til sin. Han beder ham bevæge Kongen til at faa tilbage givet sit Gods og modtage det paa hans Vegne og sender ham Fuldmagt til at modtage det, men han skal ikke lægge Penge ud for ham. Han klager over en Riddersmandsmand, der i Kalmar har gjort ham stor Overlast, men Kongen af Sverig har ladet handle ærligt med ham, siden han kom dertil.

Bilag: Om Penge, som Dronningen og Johan Friis har faaet af ham.

Gvdz.

Venllig oc kerlig hilssen altyd ttill ffooren ssentt mett woor herre etc. Kjere her Maaenss, ssvaager oc ssyner lige gode wen, ssom y skrjffve meg ttill, ad etter ttøkiss mjn modgang jlle vere, hvilkitt jeg ttaker etter ganske gerne ffoor oc wil ttet altyd gerne jgen mett mett(!) etter ffoorskjille. Kjere her Maaenss, ssaa maa jeg dette her wisselig ssyge, ad dette har werett mitt aar y jaar mett ffoorffølnjng oc aavervaal ffoor jntett vden ffoor mjne egne goss oc penjnge skjil, ssom dom Gvd ffoor lade, de der dette haffver meg vdj bragtt mett deress hemellig ffvn, løgen oc digttellsser, paa dett ad de kvne brjngett meg y skade, ffoor jeg hade naagett der y lanett, ssom jeg ttror visselige, ad Gvd almegettigste vil ike haffve ssligtt hoss doonen(!) vstraffett, vden de ttenker ett anett ssjn der ttill. De haffve meg ike nook ffoorfvltt y disse aar ttillfooren, baade ttagett meg mjne len oc penjnge ffraa, ttagett mjnne bøner aff mitt goss oc ssatt jng paa deress oc ttagett ssølff oc penjnge aff dom oc forssvarett dom mett waal oc magtt oc lagtt mitt goss føde dermett. De haffve ike en ffoorssamljng gortt paa meg, men vell ssaa mange oc ligett y morsty foor megl), s. 135 bringgett ssaa kongelig magestatt paa hener ttill mett, hvor mange de oc haffve giffvett gaffver oc kjøfft ttill ad klaffve paa meg, var ssentt aap ad regne, en hop mett ttyvwe oc forreder, ssom haffde ttagett mitt goss oc penjnge meg ffraa, ssom jeg haff ffoorffvltt efftter laaven, sslige deress ttale skvllle gaa ffoor sseg, men mjn ttalle galtt jnttet etc. Kjere her Maaenss, hvor de meg oc ffoor ffvlde y Lvn, nv hanss naade war der, y god ttro oc laave, ssom ieg kom djd, oc efftter breff oc skrjffvelsser, efftter ressess oc anett; maatte sseg Gvd almegettigste sseg(!) over ffoorbarme, hvor meg bleff der hanlett oc imod gortt, oc ffoorffvltt ffoolk ttill døde ffoor mjn skjil oc lode rage, reke oc streke, groffve mjn ffattig dreng aap aff joren aam natte tyde2), ssom bleff død aff pe stelensse, dett vjllle de haffve vdlagtt ad skvllle bleven sslagen hjjel, eller mentte naagett anett skvllle ligett der j steden. Hvor meg oc mjne ttenner bleff hanlett ved Kaassebjere, oc hvad aavervaal meg der skede, ved hvor erllig man, thessljgest y Lvn nøde oc ttvang meg der ett breffve vdaff imod ressessen oc al laaff oc rett; nv oover allt haffver de anamett mitt goss oc al mjn løssøre, ffoor jeg er her jng y rjgett dragen ttill kongelig magestattz stor megettig her aff Ssverryge om naagett goss 3), ssom jeg haffver her y rjgett. Ssaa staar ike ssame mjn løssøre y dett breffve, de ttvonge meg aff, vden mitt jore goss, oc dett kvne jeg ike heller ffoor brjde, ffoor jeg vor her y rjgett dragen, tty dett staar der ike vdj, ad jeg maa jvff ttenner eller vere, hvor jeg vil; oc ssame mjn løssøre, de haffve meg ffraattagen, skal løbe mer en ved v eller vj ttvssen daller4) ffoor vden mitt jore goss, der ttill mett haffve de ladett ffoorhvgett alle mjne skoffve oc kjer sslett ffoorderffvett. Oc haffver Knvd Perssen latt fføre aff mjn gaar oc ttill ssjn allt, derpaa vor; men han laavett meg ike ssaa y Lvn, den hemellig ffogss; men hanss hemelig menjng oc ffleres. 136 deress ffoorstod jeg ffast bere, en de dett mentte etc. Kjere her Maaenss, er dette her kristelig eller skellige ssaa hanlett oc ssaa ad aaverffalle oc ttage ffraa naagen ffattig ridermanssman oc ssaa ad ffoorffølle ffaalk ffoor mitt goss oc penjnge oc ffoor vden ssag eller brøde, dett ssetter jeg jng ttill Gvd oc hvor erllig man; men jeg kan ffoorstaatt, ad dette skal vere mjn løn ffoor mjn lange ttenest oc store vdlagde penjnge oc holpett hanss naade ttill lan oc rje ad vjne oc verett skoden, sslagen oc stongen ffoor hanss naadess skjll ffoor hanss ffyener. Kjere her Maanss, ssaa beder jeg etter ganske gerne, ad y vllle gjffve hanss naade mjn brøst oc klaffve ttill kjende ydermer, en jeg nv ssaa kaarttelig skrjffve kan, ssaa hanss kongelig magestatt ike vjllle ssaa ttill stede, ad mitt skvllle meg ssaa vellig ffraa ttage, oc y vjllle ffoorhanle mett hanss naade, ad mitt maatte kome ttillstede jgen5), oc y vjllle aname ssame mitt goss paa mjne vegne. Daag vil jeg ike, ad y naage penjnge skvllle lege vd der ffore anett en en(!) y vjllle lade anamett meg ttill dett beste ttill ttroer hene, oc ladet Laak eller en anen, hvilken etter ttøkess, redett der vdaaver. Haffve de anre naagett vd lagtt, ffoor de vjllle ssaa regere mett mjtt goss, der haffve de ike beffalnng aff meg epaa, oc jngen ssag ved jeg meg heller ad skvllle gjffve penjnge ffoor, oc ssener jeg etter mitt magttz breff der epaa ad aname ssame mitt goss paa mjne vegne, oc ttenner meg daa ttill penjnge, ssaa lener jeg dom heller aff etter der paa en aff naagen anen, oc y vjllle vel gøre oc bestillett, ssaa ad de maatte fføre den løssøre ttill mjn gaar jgen, den de haffve meg ffraa ttagen. Kjere her Maaenss, gørrer nv her vdj, lige ssom mjn gode ttro er ttill etter; jeg vilttet altyd ganske gerne jgen ffoorskjille, oc vdj alle de maade, jeg ved etter ttill vilge eller ttenest vere kan, vil jeg altyd gerne gøre. Her mett vil jeg haffve etter Gvd almegettigste befallendis, oc beder jeg etter gerne, s. 137 ad y vllle velgøre oc grøsse etterss kjere hvstrv, mjn ffarbroder daatter, ffrv Ane, mett mange gode natter paa mjne vegne. Aff Staakholm lange ffredag aar mdlxvii. 1)

Jep Thorssen.

Kjere her Maaenss, ssaa ved jeg vel, ad y oc sportt haffver om en ridermanssman, ssom fførde sseg jng paa meg aabenbarlig y Kalmaren oc gore meg stortt aaffver vaal oc aaverlast aaven paa en ffrj ssiker kristelig legde; ssaa ttaker jeg Gvd oc kongelig magestattz stormegttig hed her aff rigett, ssaa hanss naadess kongelig magestatt haffver ladett hanlett erlig oc wel mett meg, allt ssjden ad jeg kom her ing y rjgett, oc laavett, ad dett skal bliffve gaatt ad gøre der mett, efftterdj han ssaa ffoor fførde [ss]jeg paa meg.

(Bagpaa: Mærke af Seglet, Udskriften og Mogens Gyldenstjernes Paa skrift:)

Erllig oc welbyrdeg man oc strenge rider, her Maavenss Gjllenstyern, høffwissmann paa Draffvesholm, mjn kjere ssvaager, kerllig ttill skreff.

At Jep kam tyl Lund eptter k. mt., oc huor ter bleff handelet om hans løssøre, 5000 eller 6000 daler, om Kossebierig; anamme hans gods; icke lege \$\$\$ vd.

(Mogens Gyldenstjernes Randbemærkninger:)

1) Lege i mordsty. 2) Raget oc strecket, groue døde op. 3) Tagdt gods, løsøre. 4) Løsør, 5 eller 6000 dr. 5) At hans matte korne tyl stede igen.

Gvdz.

Kjere her Maagenss, vjlle y haffve vel gortt oc ffoor hanlett mett kongelig magestatt, ad jeg maatte ffaa dett breffve jgen, ssom hanss naade lod ttvjnge meg aff ys. 138 Lvn, tty dett er meg ike mvveligtt ad kvne vere y dett lan, vden jeg ffjnge dett breffve jgen, tty dett vore meg eller jngen mvveligtt ad haalle der y lanett de arttikel eller dett ffjgffag, de haffve ssatt der vdj; hvilkett ike er efftter laaven eller hanss naadess ressess. Hvj skvllle jeg oc vere kaartter bvnen eller ffoorboden ad bjere meg der j lanett en naagen anen ridermanssman; meg er daa naak ffoorffølning oc oovervaal skett. Ad y vjlle vel gøre oc bye meg etterss vilge her om ttill bage jgen mett ttet fførste. Mjn dreng ffoorssatte oc y Lvn xv hvnrett daller oc gaalttgjllen mett hoss de breffve; dallerne oc gvlett haffve de ffvnett oc ville ike dett bestaa, men breffvene bestaa de oc haffve dem heden, ad jeg komer ike heller ttill dom, ad y vjlle vel gøre oc lade gjffve last oc kjere der paa ttill lanns ttjngett etc. Kjere her Maaenss, jeg skengtte kansseleren hvnrett daller y Lvn oc ssiden droonjngen en hest, oc de laaved ad hjelpe meg aff mett dette ffjkffak, ssom de brjngett meg vdj; vjlle j haffve bedett dom tten(!) der nogett epaa; dett kjende Gvd, jeg har ffvl ljdett jgen ad hjelpe meg aff mett dene karl, anett en ssom ffremett vener har ffoorstrekett meg; jeg har mere ffoortterett en ttvssen daller, ssjden jeg kom her j lanett, ssaa ffoorvden dett jeg tterett j Lvn oc de kome meg ttill ad lege vd. Ssaa ttillffooren de ttrengde meg ad Jydlan oc lantte Haalsten mett her Maaverss Olssen, oc ssatte ttill paa den resse mer en xiiii hvnrett daller, oc skengtte ssaa draanjngen daa ii c daller. Vill nv dronjngen oc kansseler hjelpe meg noogett ttill gode jgen, daa baade jeg der gerne om, lje ssom laavett vaar, tty jeg er nv ssaa jemerlige sslett fforffvltt ffraa mitt oc skjltt aff mett mjtt, ssaa pongen er ttom, ad jeg har inttet jgen, anett en ssom jeg maa ttyene nv jgen paa nytt ffoor. Kjere her Maaenss, ssaa haffver Sty Poorss ttagen meg oc naagett joregoss ffraa y den ttyd, ssom jeg drog aff Skaane, ad y oc dett vjlle lade detts. 139 aname jgen paa mjne vegne, oc de enge, de ttoge meg ffraa j Lvn, ad y oc dom vjlle lade aname jgen, oc y vjlle bede hanss naade, ad han ike vjlle ssaa lade hanss ffogetter ffoorffølle ffattig ridermenssman, oc meg maatttte verffariss laaff oc rett y lanett, jeg ssaavel ssom anre, oc ike ssaa vellelige ttagegg meg mitt ffraa. Dett vil jeg altyd gerne jgen mett etter ffoorskjle.

(Mogens Gyldenstjernes Paaskrift:)

Om \$\$\$ dronyngen oc Johan Frys haffuer fanget.